

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutusohjelma
Yritysjuridiikka

Ville-Valtteri Väisänen

EULA lisenssisopimuksen muotona
Case: Sovellusohjelmisto yritys X

Opinnäytetyö 2018

Tiivistelmä

Ville-Valtteri Väisänen

EULA lisenssisopimuksen muotona, 37 sivua, 3 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalous Lappeenranta

Liiketalouden koulutusohjelma

Yritysjuridiikka

Opinnäytetyö 2018

Ohjaajat: lehtori Timo Hynynen, Saimaan ammattikorkeakoulu,

Toimitusjohtaja X, X Oy

Tässä opinnäytetyössä tehtiin toimeksiantona ohjelmiston End User License Agreement sopimus yritykselle ja tutkittiin EULA-sopimusta lisenssisopimuksen muotona. Työssä haluttiin toimeksiannon lisäksi selvittää, millainen EULA on sopimustyyppinä ja mitkä sen ovat erityispiirteet vakiosopimuksena sekä kerätä sen ympärille tietoa sopimuksesta opinnäytetyöhön eri tutkimusmenetelmin.

Opinnäytetyön teoriaosioon koottiin sisältöä aiheen kirjallisuudesta, luentomateriaaleista, internetlähteistä sekä lainsäädännöstä. Teorian pohjalta tehtiin kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus, jonka empiirinen osio koostui vapaamuotoisista haastatteluista ja kehityskeskusteluista sekä kahdesta eri teemahaastattelusta. Ensimmäinen haastattelu oli toimeksiantaneen yrittäjän haastattelu ja toinen helsinkiläisen lainoppineen haastattelu. Molemmat haastattelut toteutettiin ensin alustavasti kasvokkain ja keskustellen asiasta vapaasti sekä sitten sähköpostitse tapahtuneessa teemahaastattelussa. Toimeksiannon aikana oltiin useasti yhteydessä toimeksiantajaan ja keskusteltiin hänen EULA:nsa sisällöstä ja siitä, kuinka se parhaiten mukautetaan hänen yritykseensä ja alaansa. Nämä keskustelut käytiin kasvotusten, puhelimesta, pikaviestipalveluissa ja sähköpostitse.

Haastattelujen perusteella saatiin vastaukset eri EULA:n sisältövaatimuksiin sekä tutkimuskysymyksiin. Haastattelujen pohjalta voitiin rakentaa juridisesti pitävä EULA niin, että se hyväksyttiin toimeksiantajan puolesta ja se läpäisi kaikki asetetut vaatimukset. Myös haastatteluihin osallistunut lainoppinut tarkasteli sopimusta ja katsoi pääpiirteittäin, että se on juridisesti pitävä ja takaa yritykselle sekä asiakkaalle hyvän juridisen sopimuksen. Myös lainoppineen antamat teoreettiset esimerkit nousivat esille EULA-sopimusta tehdessä ja niitä sovellettiin.

Asiasanat: EULA, lisenssisopimus, juridiikka

Abstract

Ville-Valtteri Väisänen

EULA as a form of license agreement, 37 pages, 3 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Business Law

Bachelor's Thesis 2018

Instructor: Mr. Timo Hynynen, Lecturer, Saimaa University of Applied Sciences,
Chief Executive Officer X, X Ltd

This study was a part of a commission to write and compile an End User License Agreement for a company. The purpose of this study was to examine the EULA contract as a form of license agreement. In addition to the assignment, the aim of the thesis was to find out what a legally binding EULA is all about, and to gather information about the contract to the bachelor's thesis with different research methods.

The theoretical part of the thesis was compiled from literature, lecture materials, Internet sources and legislation. A qualitative research was carried out on the basis of the theory, the empirical part of which consisted of two interviews. The first interview was with the CEO that had commissioned the work and the other was with a lawyer from Helsinki. Both interviews were initially conducted face-to-face and discussed freely, and then by an e-mail theme interview. The assignment was discussed several times with the CEO and meetings about the content of the EULA and how it best suited his company and industry were held. These meetings and conversations were conducted through several face-to-face discussions, phone calls, instant messages, and emails.

Based on the interviews, answers were given to the different EULA content requirements as well as to the research questions. Interviews gave a foundation for the information of how a legally binding EULA could be constructed so that it was approved on behalf of the CEO and passed all the requirements for them. Also, the lawyer who participated in the interviews reviewed the agreement and found that it provided a good legal agreement for the company and the client. Theoretical examples provided by the lawyer for EULA agreements generally were studied and applied.

Keywords: EULA, license agreement, legally binding

Sisällys

1	Johdanto	5
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaukset	5
1.2	EULA-sopimuksen yleiset periaatteet	6
2	Lisenssi sopimusmuotona.....	8
2.1	EULA sopimustyyppinä.....	8
2.2	EULA-sopimuksen syntyminen.....	9
2.3	Pätemättömyys ja sopimuksen lakkaaminen	10
3	EULA-sopimuksen osiot.....	11
3.1	EULA-sopimuksen runko	12
3.2	Lisenssin myöntäminen ja sen hyväksymisen ehdot ja vaatimukset ..	13
3.3	Sopimuksen päättäminen ja ohjelmiston käytön rajoitukset.....	13
3.4	Ohjelmiston omistajuus ja immateriaalioikeudet	14
3.5	Maksut ja palkkiot.....	14
3.6	Käyttäjän luoman sisällön oikeudet	15
3.7	Vahingonkorvausvastuu ja vastuun rajoittaminen	15
3.8	Takuu.....	16
3.9	Sovitteleminen.....	16
4	Syitä EULA-sopimuksen käyttöön.....	16
4.1	EULA-sopimuksen hyödyt	17
4.2	EULA-sopimuksen riskit.....	17
5	EULA-sopimuksen lainvoimaisuus	18
5.1	Oikeudenkäynti ProCD, INC. v. Zeidenberg	18
5.2	Oikeudenkäynti Specht v. Netscape Communications Corp.....	20
6	Toimeksiannon analysointi ja pohdinta.....	20
7	Yhteenveto.....	22
	Kuvat	23
	Lähteet	24

Liitteet

Liite 1 Asianajaja Aleksi Arajärven teemahaastattelun runko 16.8.2018

Liite 2 Toimitusjohtaja X:n teemahaastattelun runko 16.8.2018

Liite 3 Yrityksen hyväksymä toimeksianto EULA

1 Johdanto

Tässä opinnäytetyössä tehdään toimeksiantona End User License Agreement sopimus yritykselle ja tutkitaan EULA-sopimusta lisenssisopimuksen muotona. Toimeksianto tuli yrittäjälle ajankohtaiseksi toimialan muutoksen ja uuden ohjelmiston tulevan julkaisemisen myötä. Tästä syystä hän tarjosi minulle mahdollisuuden olla mukana uuden sopimuksen luomisessa ja samalla toteuttaa opinnäytetyö tämän pohjalta.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytetyön ja toimeksiannon tärkein tavoite on luoda juridisesti pitävä EULA-sopimus, joka hyödyttää sopimuksella vastaisuudessa niin yritystä kuin asiakasta tekemällä osapuolien oikeudet selviksi. Teoriaosuudessa kerätään yleistä tietoa sopimuksesta ja sen vaatimuksista. Tutkimuksen valmiiksi saattaminen edellyttää tutustumista hyvin monipuolisesti eri yritysten käyttämiin EULA-sopimuksiin ja siihen, mitä osioita ne pitävät sisällään. Samalla opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opinnäytetyön tekijän juridisten sopimusten luomisen ja koostamisen taitoja sekä tutustua työelämään, jossa näitä sopimuksia käytetään päivittäin.

Päätutkimuskysymykset ovat: Millainen EULA on sopimustyyppinä sekä mitkä ovat sen erityispiirteet vakiosopimuksena? Alakysymys on: Mitä yleisiä riskejä EULA:n käyttöön sisältyy? Kysymyksen tarkoituksena on tutkia riskejä ja näin ollen pohtia, miksi yritykset ylipäättään käyttävät tätä sopimustyyppiä. Toinen alakysymys miksi EULA:aa käytetään avaa sopimuksen luonnetta ja sitä, mitä hyötyä siitä on yritykselle ja asiakkaalle. Tämä kysymys on tärkeä myös tutkittaessa, minkälaisen suojan EULA antaa esimerkiksi ohjelmiston myyneelle yritykselle.

Tutkimus rajataan EULA:n yleiseen luonteeseen, sen vaatimuksiin, riskeihin ja siihen, minkälainen on hyvä loppukäyttäjän lisenssisopimus ohjelmiston myyjän näkökulmasta. Tutkiessani eri EULA-sopimuksia perehdyn vain sovellusohjelmistoja käsitteleviin EULA-sopimuksiin. Tutkimus on siis

teorialähtöinen ja tarkastelee sopimusta ohjelmistoa myyvän yrityksen näkökulmasta.

Opinnäytetyön teoriapohja koostuu sopimusoikeudesta, prosessien laatimisesta sekä sopimushallintoon/-hallintaan liittyvästä kirjallisuudesta ja teorioista. Sopimuksen tekoon ja opinnäytetyön teoriaan käytetään Microsoftin, Applen, Tapcloudin, Sonyn, PayPalin, McAfeen, Samsungin ja Adoben EULA-sopimuksia. Opinnäytetyössä käytetään laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää.

Tutkimuksen empiirinen osio koostuu kahdesta eri haastattelusta. EULA:n tilannutta toimitusjohtajaa haastatellaan siitä, mitä hän vaatii sopimukselta, minkälainen on optimaalinen juuri yrityksen tarpeisiin soveltuva EULA ja miksi yritykselle on tärkeää, että se on olemassa ylipäätään. Haastattelu suoritetaan vapaamuotoisesti pitkin opinnäytetyöprosessia. Haastattelun materiaalia käytetään EULA:n räätälöimisessä juuri tähän yritykseen ja sen tarpeisiin.

Toiseksi haastatellaan sopimusoikeuteen erikoistunutta asianajaja Aleksi Arajärveä, jolla on monen vuoden kokemus sopimusten tekemisestä ja siitä, mitä osioita ja vaatimuksia sopimuksella tulee olla. Haastattelu suoritetaan vapaamuotoisesti haastateltavan valitsemissa tilassa, jossa keskustelu kulkee valmiiksi laadittujen kysymysten mukana. Tämän haastattelun materiaalia käytetään EULA:n räätälöimisessä toimeksiantajan toiveiden mukaisiksi ja niin, että tuotettu sopimusoikeudellinen teksti on yrittäjän intressien mukaista. Haastattelujen jälkeen molemmille haastateltaville lähetetään sähköpostitse teemahaastattelut, jotka avaavat lisää EULA:n sisältöä.

1.2 EULA-sopimuksen yleiset periaatteet

EULA:a, eli loppukäyttäjän lisenssisopimusta, kutsutaan usein "ohjelmistolisenssiksi" ja ohjelmistojen osalta voidaan pääryhminä erottaa suojatut ohjelmistot ja avoimen lähdekoodin ohjelmistot. Avoimen lähdekoodin ohjelmistoissa on kysymys vapaasti levitettävistä ja käytettävistä ohjelmista, joiden lähdekoodi on julkisesti saatavissa ja joiden käyttöoikeuteen ei kohdistu kaupallisille lisensseille ominaisia rajoituksia. (Termsfeed 2018a)

Kaupallisesti levitettävät ohjelmistot, joihin tässä opinnäytetyössä keskitytään ovat tekijänoikeudella suojattuja ja niihin liittyviä käyttöoikeuksia jaetaan maksullisilla lisensseillä (Hemmo & Hoppu 2018). Tätä maksullista lisenssiä voidaan käytännössä verrata tavalliseen vuokrasopimukseen: käyttäjä sitoutuu maksamaan ohjelmiston käyttöoikeuden ja lupaa ohjelmiston oikeuksien haltijalle noudattaa kaikkia EULA:ssa mainittuja rajoituksia ja ehtoja. Mikäli käyttäjä ei noudata näitä ehtoja, voidaan sopimus purkaa ennen määräajan päättymistä.

On yleistä, että lisenssisopimukset ovat vain digitaalisessa muodossa. Tällaisessa tapauksessa, mikäli ohjelmistoa halutaan käyttää tai sitä pystytään edes asentamaan, on EULA hyväksyttävä esimerkiksi klikkaamalla hyväksymisruutua (Kuva 1).

Kuva.1 MacOS Mojave–ohjelmiston asennusikkunan EULA (Apple 2018)

EULA sisältää tavallisesti noin yhdeksästä yhteentoista eri ydinosiota, jonka ympärille se rakentuu. Näistä tärkeimpiä ovat eri oikeuksien jakautuminen, käyttäjän vastuu, lisenssin hyväksymisen ehdot ja vaatimukset, erilaiset rajoitukset, lisenssin päättäminen tai purkaminen, sekä vastuun jakautuminen ohjelmiston haltijan ja käyttäjän välillä (Termsfeed 2018b). Nämä sekä muut osiot käydään yksityiskohtaisemmin läpi luvussa 3.

2 Lisenssi sopimusmuotona

Lisenssi on oikeudellinen sopimus kahden osapuolen välillä, jossa tavallisesti lisenssinantaja myöntää lisenssinsaajalle oikeuden tuottaa ja myydä tavaroita, soveltaa tuotemerkkiä tai tavaramerkkiä tai käyttää lisenssinantajan omistamaa patentoitua tekniikkaa. Käyttöluvan myöntäminen erilaisiin yksinoikeuksiin tapahtuu sopimuksin, ja tällaiset lisenssisopimukset ovat pääpiirteiltään samantyyppisiä kuin mitkä tahansa käyttöoikeussopimukset. (Saarnilehto 2017, 51.) Lisenssisaaja tyypillisesti ennen lisenssin käyttöä sitoutuu noudattamaan sitä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Liiketoiminnassa yritys myöntää maksua vastaan lisenssin toiselle yritykselle, joka käyttää saatua lisenssiä tavallisesti kaupallisiin tarkoituksiin. Kaikenlaista liiketoiminta-omaisuutta voidaan myöntää lisensseille, mutta lisenssissä käytetään useimmiten immateriaaliomaisuutta, kuten patenteja, tekijänoikeuksia, tavaramerkkejä taikka esimerkiksi yrityksen toiminnan prosesseja, jotka muutoin ovat liikesalaisuuksia. Digitaaliset resurssit, kuten sovellukset ja ohjelmistot, ovat usein lisensoitu myös. (Hemmo & Hoppu 2018, 20.)

2.1 EULA sopimustyyppinä

EULA on lisenssisopimuksen mukaisesti oikeudellinen sopimus ohjelmistosovelluksen oikeuksien haltijan ja kyseisen sovelluksen käyttäjän välillä. Ohjelmiston oikeuksien haltija on tavallisesti ohjelmiston tekijä tai julkaisija. EULA sisältää tavallisesti lähinnä sääntöjä ja ehtoja siitä, miten käyttäjä saa ohjelmistoa käyttää, muokata tai levittää (Arajärvi 2018 a).

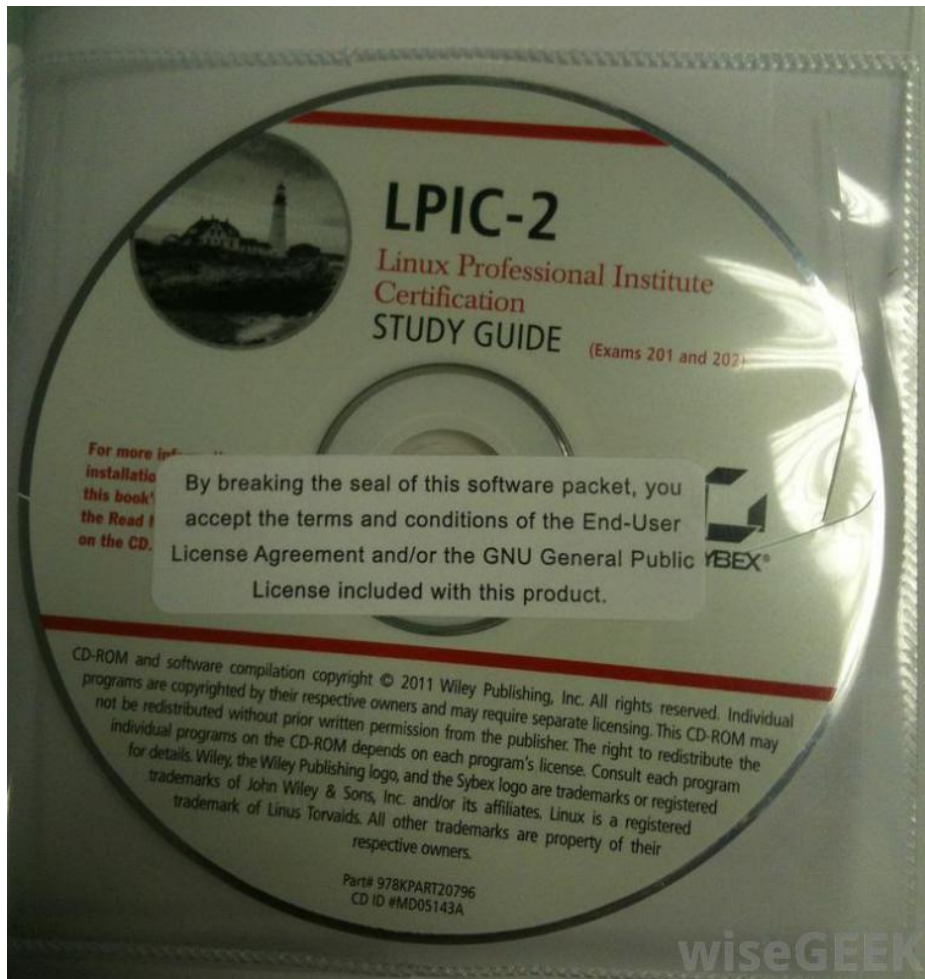
Sopimuksen perimmäinen tarkoitus tavallisesti on turvata ohjelmiston oikeuksien haltijan juridinen asema ja antaa oikeus määrätä, mitä käyttäjä ohjelmistolla saa tehdä. Yleisesti voidaan katsoa, että EULA-sopimus luodaan siksi, ettei olisi epäselvää, mitä ongelmatilanteissa tapahtuu ja kuka on vastuussa. Sopimuksen valvominen on usein haastavaa ja sitä käytetäänkin yleensä vasta ongelmatilanteiden ilmetessä toimeksiantaneen toimitusjohtajan mukaan.

2.2 EULA-sopimuksen syntyminen

Ennen ohjelmiston käyttöä tulee käyttäjän tehdä toimenpide, jolla hän on tietoisesti hyväksynyt EULA:n ja sen vaatimukset ja ehdot. Kun käyttäjä on tehnyt jonkun toimenpiteistä tai muun selkeästi käytönlaittamiseen johtavan toimenpiteen, on hän juridisesti sidottu lisenssisopimukseen (Tollen 2012, 20). Käyttäjä voi kieltäytyä tekemästä sopimusta valitsemalla kieltäytymisvaihtoehdon, kun käyttäjää pyydetään hyväksymään lisenssisopimus asennuksen aikana.

Yleisin käytetty toimenpide, jota ohjelmistoissa käytetään EULA-sopimuksen hyväksyttämiseen, on ohjelmistoon asetettu hyväksymisruutu (Kuva 1). Ennen kuin ohjelmistoa pystytään käyttämään tai edes asentamaan tulee näkyviin ruutu, jossa käyttäjä pystyy lukemaan sopimuksen ja tämän yhteydessä antamaan hyväksyntänsä siirtymällä seuraavaan vaiheeseen. Toimeksiantajan kertoman mukaan tämä on alalla lähes käytäntö ohjelmistojen ollessa yhä useammin digitaalisessa muodossa fyysisen ladattavan ohjelmiston sijaan.

Muita yleisesti käytettyjä tapoja, joilla käyttäjä hyväksyy ohjelmiston EULA:n, ovat esimerkiksi ohjelmiston ladattavan sisällön latauksen aloittaminen. Aikaisemmin sopimuksen hyväksymiseen käytettiin CD-kotelon tiivisteen rikkomista (Kuva 2) tai ohjelmiston kutistepakkauksen avaamista (TechTarget 2005). Nämä menetelmät ovat kuitenkin lähes kadonneet fyysisten ohjelmistojen siirryttyä verkkoon.

Kuva. 2 Linux-ohjelmiston CD sinetti EULA (Wisegeek 2018)

2.3 Pätemättömyys ja sopimuksen lakkaaminen

EULA on oikeudellisesti sitova sopimus lähes aina, jos käyttäjä vain täyttää vaaditut kriteerit ja on sen jälkeen hyväksynyt sopimuksen tekemällä käyttöön vaaditun toimenpiteen. Mikäli EULA-sopimus rikkoo lakeja, on toiselle osapuolelle kohtuuton tai muutoin aiheuttaa kohtuutonta haittaa, voidaan se oikeuden päätöksellä katsoa pätemättömäksi ja purkaa (Burham 2011, 112-114).

EULA-sopimuksen lakkaaminen voi luonnollisesti myöskin johtua siitä, että sopimukseen on määritelty tietty loppumisajankohta. Tässä tapauksessa ohjelmisto yleensä estää sisäänkirjautumisen tai ohjelmiston käytön yleisesti.

Oikeudenmukaisuuden periaate on tarkoitettu pitämään yksi osapuoli juridisesti turvassa kohtuuttomilta sopimusehdoilta. Tästä on säädetty Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista 13.6.1929/228. Esimerkki yleisistä kohtuuttomista sopimusehdoista on se, että sopimuksen tekijä sisällyttää sopimukseen sopimuslausekkeita, jotka ovat epäedullisia toiselle osapuolelle tai toinen osapuoli ei suurella todennäköisyydellä tule huomaamaan tai ymmärtämään niitä.

Suomen kuluttajansuojalain 4 luvun 1 pykälässä todetaan, että kohtuuton ehto ei sido kuluttajaa. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot ja, jollei 4 luvun 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen sekä muut seikat. (16.12.1994/1259.)

3 EULA-sopimuksen osiot

Tämä luvun tarkoituksena on selvittää, mitä osioita toimivaan ja juridisesti pitävään EULA-sopimukseen tulee sisällyttää ja miksi ne ovat niin tärkeitä. Ymmärtämällä mistä EULA muodostuu, pystytään sisällön virheet ja puutteet korjaamaan tehokkaasti. Tämän luvun tutkimustuloksiin ja havaintoihin päädyin vertailemalla ja lukemalla kymmenen eri ohjelmistoalan EULA-sopimusta.

Tutkimalla sopimusten sisältöjä huomasin paljon yhtäläisyyksiä ja osioita, jotka esiintyivät kaikissa sopimuksissa. Nämä havaitsemani yleisesti käytetyt ydinasiat pyrkivät tekemään sopimuksesta lainvoimaisen ja estämään ohjelmiston väärinkäytön.

Tutkimieni suurimpien yhtiöiden EULA-sopimukset kattoivat lähes satoja eri osioita ja niissä oli otettu huomioon mahdolliset riskit, joista voisi koitua yhtiöille esimerkiksi tulonmenetyksiä. Mielestäni tämä on erityisen tärkeää sellaisissa yrityksissä kuten Microsoft ja Apple, jotka ovat maailman suurimpia ohjelmistotarjoajia ja jotka tarjoavat palveluitaan miljardeille ihmisille. Oman toimeksiannon näkökulmasta nämä suurten yritysten pitkät lisenssisopimukset

toimivat lähinnä varoittavina esimerkkeinä ja muistutuksina siitä, ettei tekemästani sopimuksesta saisi tulla liian laaja.

Toimeksiantoani varten koostamani ja kirjoittamani EULA sisältää kaikki seuraavassa luvussa 3.1 luetellut yksitoista osiota ja sekä tiettyjä lisäyksiä toimeksiantajan ohjeiden mukaisesti. Esimerkki yhdestä erikseen pyydetystä lisäyksestä on kappale ennen ohjelmiston ostoa tapahtuvan koeajan vaatimuksista ja ehdoista. Tavallisesti sopimukset vaihtelevat sisällöllisesti paljon, mutta tietty runko on aina havaittavissa.

3.1 EULA-sopimuksen runko

Tutkimukseni ja havaintojeni perusteella kattava ja turvallinen ohjelmisto EULA-sopimus yleisesti sisältää noin 8-11 osiota. Nämä osiot löytyivät kaikista tutkimistani lisensseistäni.

Kaupallisille sopimuksille tyypillisellä tavalla lisenssisopimuksissa sovittavien asiakokonaisuuksien ydinosa muodostavat sopimuksen kohteen määrittely ja käyttöluvasta maksettavan vastikkeen sopiminen (Saarnilehto 2017, 42). Sopimus alkaa yleensä kertomalla siitä, kenen välinen sopimus on ja mihin se antaa luvan. Lisenssin hyväksymisen ehdot ja vaatimukset luetellaan lähes aina heti aloituskappaleen jälkeen, sillä tämä kertoo käyttäjälle selkeästi, mikäli hän on estynyt käyttämään ohjelmistoa. Ohjelmiston käytön rajoitukset-osiossa määritellään esimerkiksi se, ettei ohjelmistoa saa levittää ilman lupaa tai käyttää rikolliseen tarkoitukseen. Omistajuus ja immateriaalioikeudet ovat esillä koko sopimuksen ajan, mutta yksilöity kappale varmistaa, ettei väärinkäsityksiä tule. Maksut ja palkkiot käydään usein läpi jo ennen kuin käyttäjä on tehnyt päätöksensä ostaa lisenssin. Osio on kuitenkin hyvä lisätä sopimukseen, mikäli esimerkiksi sivuston hinnastoa halutaan muuttaa tuleville asiakkaille.

Käyttäjän luoman sisällön oikeudet kertoo, mitä lisenssin ostaja saa pitää hallussaan käytön jälkeenkin ja kuinka kaupalliseen tarkoitukseen luodulla sisällöllä tulee toimia. Sopimuksen päättäminen osiossa käsitellään syitä sille, miksi lisenssi voidaan päättää ennen määrättyä aikarajaa ja milloin näin voi

tapahtua. Vahingonkorvaus ja vastuunrajoitus-osiossa yritys kertoo, mihin sen vastuu päättyy ja milloin käyttäjä on vastuussa ohjelmiston aiheuttamista vahingoista. Takuun ja sovittamisen osiot antavat käyttäjälle tiedon, mitä esimerkiksi ongelmatilanteissa tulee toimia.

3.2 Lisenssin myöntäminen ja sen hyväksymisen ehdot ja vaatimukset

Ensimmäinen asia, joka EULA:ssa tulisi ilmetä toimeksiantaneen toimitusjohtajan mukaan sitä lukevalle käyttäjälle, on se, kenen välinen sopimus on ja mihin se antaa luvan. Tämän jälkeen tulisi selkeästi korostaa, että kyseistä sopimusta sovelletaan käytettäessä osoitettua ohjelmistoa ja että ilman näiden ehtojen hyväksymistä sovelluksen käyttöön ei ole annettu ohjelmiston haltijan lupaa. Kun on tehty selväksi, mihin tarkoitukseen ja miksi EULA on hyväksyttävä, tulee selkeästi ilmaista, mitä ehtoja käyttäjän tulee täyttää ja mihin käyttäjä sitoutuu hyväksyessään ehdot ja säännöt aloittaessaan ohjelmiston käytön.

3.3 Sopimuksen päättäminen ja ohjelmiston käytön rajoitukset

Mikäli ohjelmiston käyttöä rajoitetaan, tulee kaikista kielletyistä toimenpiteistä ilmoittaa kattavasti ja ilmoittaa, mitä seuraamuksia rajoitusten rikkomisesta seuraa (Tollen 2012). Toimeksiantajan yrityksen käytännön mukaisesti tavallisin seuraamus, mikäli käyttäjä rikkoo tai ei täytä EULA-sopimuksen määriteltyjä ehtoja käytön aikana on se, että ohjelmistosovelluksen oikeuksien haltija voi perua tai tilapäisesti jäädyttää käyttäjän oikeudet sovellukseen. Tässä luvussa läpikäytävät ehdot, joita rikkomalla tai noudattamatta jättämisellä käyttöoikeus perutaan tai tilapäisesti jäädytetään, löytyvät lähes kaikista EULA-sopimuksista, sillä ne suojaavat ohjelmiston oikeuksien haltijaa juridisilta ongelmilta tai varallisuuden menetyksiltä.

Havaintojeni perusteella yleisesti käytetty ehto heti rekisteröitymisen yhteydessä on, että käyttäjä sitoutuu antamaan itsestään oikeat, ajantasaiset ja täydelliset tiedot palveluun ja lupaa ylläpitää näiden tietojen paikkansapitävyyttä. Ohjelmistosovellusten käytössä on hyvin yleistä palvelun siirtämisen tai muutoin kolmannen osapuolen saataville saattamisen kieltäminen. Muita ohjelmistoon suoraan vaikuttavia kiellettyjä tekijöitä on käyttäminen tavalla, joka voi

vahingoittaa, poistaa käytöstä, ylikuormittaa, vahingoittaa palvelinta, verkkoa, tietojärjestelmää tai ohjelmiston haltijan resursseja.

Suuret yritykset, kuten esimerkiksi Apple, eivät jätä mitään yritystä vahingoittavaa rajoittamatta, ja tämä näkyy esimerkiksi Apple iTunes -ohjelmiston EULA:n ehtoissa, jossa kielletään ydinaseiden, ohjusten, kemiallisten tai biologisten aseiden kehittäminen, suunnittelu, valmistus tai tuotanto (Apple 2018).

Toimeksiantajan kertoman mukaan tavallista on myös, että oikeuksien haltija voi määrätä EULA-sopimuksessa lisenssienperumisesta ja tietojen poistamisesta tietokannasta, mikäli käyttäjä ei käytä tuotetta tietyssä aikavälissä. Tämä auttaa ylläpitämään sovelluksen palvelinkapasiteettia ja säästämään resursseja tyhjäkäynniltä.

3.4 Ohjelmiston omistajuus ja immateriaalioikeudet

Osio, jossa käydään läpi selkeästi, ettei loppukäyttäjä omista ohjelmistoa missään muodossa on hyvä sisällyttää sopimuksessa omaksi kappaleekseen, vaikka siihen yleensä viitataan koko tekstin ajan. On tärkeää tehdä hyvin selväksi niin juridisista kuin käyttöä helpottavista syistä, että myyjä antaa yksinkertaisesti lopulliselle käyttäjälle pelkästään oikeuden käyttää ohjelmistoa (The ITAM Review 2014).

Loppukäyttäjä ostaa yleensä rajoitetun ja henkilökohtaisen käyttöoikeuden ohjelmistoon, jonka eteenpäin myyminen on kiellettyä. Lopullinen käyttäjä ei missään vaiheessa osta ohjelmistoa tai sen oikeuksia. On myös hyvä tehdä selväksi, ettei lisenssin ostamisen tuomiin oikeuksiin kuulu yrityksen immateriaalioikeudet tai niiden käyttö ilman lupaa (Zulieve Law LLC 2018). Näihin yleensä kuuluu yrityksen nimi, käytetyt logot sekä ohjelmiston sisällön yksittäiset osat tai laajemmat kokonaisuudet.

3.5 Maksut ja palkkiot

Ohjelmistoa ostaessaan yritykset tarjoavat erilaisia lisenssien lunastamisen ja uusimisen tapoja, kuten kuukausittain uusittavia lisenssejä, kertamaksullisia lisenssejä tai määräaikaisia lisenssejä. Näihin eri lisenssien ylläpitomaksuihin sovelletaan yleensä eri ehtoja ja sääntöjä, jotka tulee kertoa EULA-sopimuksessa.

Määräaikaisen lisenssin ehdoissa toimeksiantajan näkemyksen mukaan on tavallisesti automaattisen uusimisen veloituksen hyväksyminen, sekä kuinka tulee toimia, mikäli tilauksen haluaa perua. EULA:ssa usein myös ilmoitetaan ohjelmiston oikeuksista muuttaa palvelun tai maksun hintaa.

3.6 Käyttäjän luoman sisällön oikeudet

Käyttäjän luoman sisällön oikeuksien osiossa kerrotaan tavallisesti mitä käyttäjä saa sovelluksella luomallaan sisällöllään tehdä sekä mitä rajoitetaan. On myös yleistä, että ohjelmiston oikeuksien haltija kertoo, mitkä käyttäjän luoman sisällön oikeudet pysyvät käyttäjällä itsellään. Näitä voi olla esimerkiksi Adoben ohjelmistoilla tehdyt kuvanmuokkaukset, joihin yritys ei ota kantaa, mikäli ne rikkovat alkuperäisen kuvan tekijänoikeuksia. Osiossa ilmaistaan usein se, ettei ohjelmiston lisenssin myynyt yritys ota mitään vastuuta käyttäjän luomasta sisällöstä ja siitä mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

3.7 Vahingonkorvausvastuu ja vastuun rajoittaminen

EULA-sopimuksissa usein tärkeä ja paljon painotettu osio on vahingonkorvausvastuun jakautuminen ja sen rajoittaminen. Tämä kappale löytyy poikkeuksetta jokaisesta tutkimastani EULA:sta, ja käytännössä se vapauttaa ohjelmiston oikeuksien haltijan kaikista mahdollisista vahinkojen korvaamisista, joita loppukäyttäjä saattaa kohdata ohjelmistoa käyttäessään. Tämä sisältää esimerkiksi mahdolliset voittojen menetykset tai ylimääräiset taloudelliset vahingot.

3.8 Takuu

EULA-sopimuksen takuuosiossa ohjelmiston oikeuksien haltija kertoo, mikä kuuluu ohjelmiston takuualueeseen ja miten virhetilanteessa tulee toimia. Tavallista on, että ohjelmisto ja käyttöoikeus toimitetaan sellaisenaan. Näin ollen takuuta ei käytännössä ole lainkaan ja ohjelmiston käyttö on lisenssin ostajan vastuulla kokonaan. Esimerkkinä on Applen käyttöjärjestelmä MacOS High Sierran EULA-lauseke, joka kertoo selkeästi ”EI TAKUUTA”. Tässä lausekkeessa käyttäjä EULA:n hyväksyessään ymmärtää, ettei ohjelmistolla ole mitään takuuta ja se myydään sellaisenaan.

3.9 Sovittelemisen

Sovittelemisen-osion tarkoitus on määrätä ehtoihin liittyvien kiistojen tai vaatimusten ratkaiseminen ohjelmiston myyneen yrityksen kappaleessa ilmoittamalla menettelyllä. Yleistä on, että ilmoitettu menettely tapahtuu yrityksen pääkonttorin kaupungin käräjäoikeudessa (Arajärvi 2018 b).

4 Syitä EULA–sopimuksen käyttöön

Tässä luvussa käsitellään riskien ja hyötyjen kautta syitä, miksi EULA on niin laajalti käytetty ja lähes jokaisen kaupallisen ohjelmiston yhteydessä hyväksyttävänä. Tutkin asiaa niin käyttäjän kuin ohjelmiston tarjoajan näkökulmasta saadakseni täyden kuvan molempien osapuolien asemasta tässä sopimuksessa.

Hyödyt-osion sisältöön on kerätty materiaalia lähinnä toimeksiantajan haastattelujen perusteella saaduista tiedoista ja näkemyksistä sekä tutkimalla eri yritysten EULA–sopimusten yhtäläisyyksiä ja eroja. Riskit-osioon etsin sisältöä tutkimalla eri yritysten EULA-sopimuksia ja lukemalla sitä käsitteleviä uutisia ja artikkeleita. Näin saatiin hyvä katsaus niin yrityksen kuin kuluttajankin mielipiteistä.

4.1 EULA-sopimuksen hyödyt

Ohjelmiston ostaneelle henkilölle EULA-sopimuksen hyväksyminen antaa käyttöoikeuden ohjelmistoon ja hän voi näin täysin laillisesti käyttää ohjelmistoa. Sopimuksen ehdot myös kertovat käyttäjälle yksityiskohtaisesti siitä, mitä ohjelmistolla saa ja mitä ei saa tehdä, sekä esimerkiksi miten vastuu jakautuu käyttäjän ja ohjelmiston myyjän välillä ongelmatilanteissa.

Sovelluksen oikeuksien hallitsijan näkökulmasta EULA on huomattavasti hyödyllisempi. Sopimuslisenssin myyminen käyttäjille täyden omistusoikeuden sijasta antaa vapauden ohjata ohjelmiston käyttöä sovittujen rajojen ja rajoitusten mukaisesti, mikä estää tehokkaasti ohjelmiston ei-toivottuja käyttötapoja. Voidaan esimerkiksi määrätä, ettei ohjelmistoa saa käyttää laittomaan toimintaan tai myydä kolmannelle osapuolelle ilman lupaa. Ohjelmiston myyjän vastuun ja ohjelmiston takuun rajoittaminen on erittäin tärkeä osa EULA:n sisältöä. Toimeksiantaneen toimitusjohtajan mukaan ilman sitä yritys voi olla haastettavissa oikeuteen, mikä on usein aikaa vievää ja taloudellisesti rasittavaa. Käyttäjän hyväksytyä EULA-sopimuksen on hän sitoutunut myös kantamaan vahingonvastuunsa itse, eikä asian vieminen oikeuteen auta.

4.2 EULA-sopimuksen riskit

EULA-sopimuksen riskit koskevat lähes aina sopimuksen hyväksyvää osapuolta, eli ohjelmiston käyttäjää. Mikäli käyttäjä ei lue EULA-sopimusta, saattaa hän olla epätietoinen siitä, että hän on hyväksynyt kattamaan ohjelmiston hänelle aiheuttamat tulonmenetykset ja taloudelliset vahingot. Asiasta on keskusteltu laajasti ja sopimuksen yksipuolisuus on puhuttanut monia.

Tutkiessani eri yhtiöiden EULA-sopimuksia sopimuksen laatinut osapuoli on poikkeuksetta suojannut itsensä kaikilta mahdollisilta vahingonkorvausvastuilta ja riskeiltä sopimuksen ehdoilla ja vaatimuksilla. Tavallisesti ohjelmiston myynyt yritys on tietoinen siitä, ettei käyttäjä ole tietoinen sopimuksen sisältämistä ehdoista ja että, he voivat halutessaan lisätä sinne osioita, jotka voivat olla

äärimmäisen kohtuuttomia ja yksipuolisia käyttäjiä kohtaan. Hyvä esimerkki tästä on brittiläisen tietokone- ja konsolipelien myyntiin keskittyvän kauppaketju GameStationin aprillipila vuodelta 2010. Yritys lisäsi omaan EULA-sopimukseensa kohdan, jossa sopimuksen hyväksyjä sitoutui luovuttamaan oman sielunsa yritykselle. Tämän seurauksena yli 7,500 asiakasta tietämättään antoi sielunsa pois GameStationille. (Geek.com 2010.)

Toinen yleinen EULA-sopimuksia koskeva ongelma käyttäjiä kohtaan on niiden kohtuuton pituus ja ehtojen määrä. Ei voida olettaa, että asiakas luki sopimuksen kokonaisuudessaan ja ymmärtäisi täysin, mihin hän suostuu, mikäli sen on liian pitkä. Tutkin asiaa ja pisin lisenssisopimus, jonka löysin, oli PayPal-maksupalvelun 186 sivua pitkä pdf-tiedosto, joka tulee hyväksyä ennen palvelun käytön aloittamista (PayPal 2018).

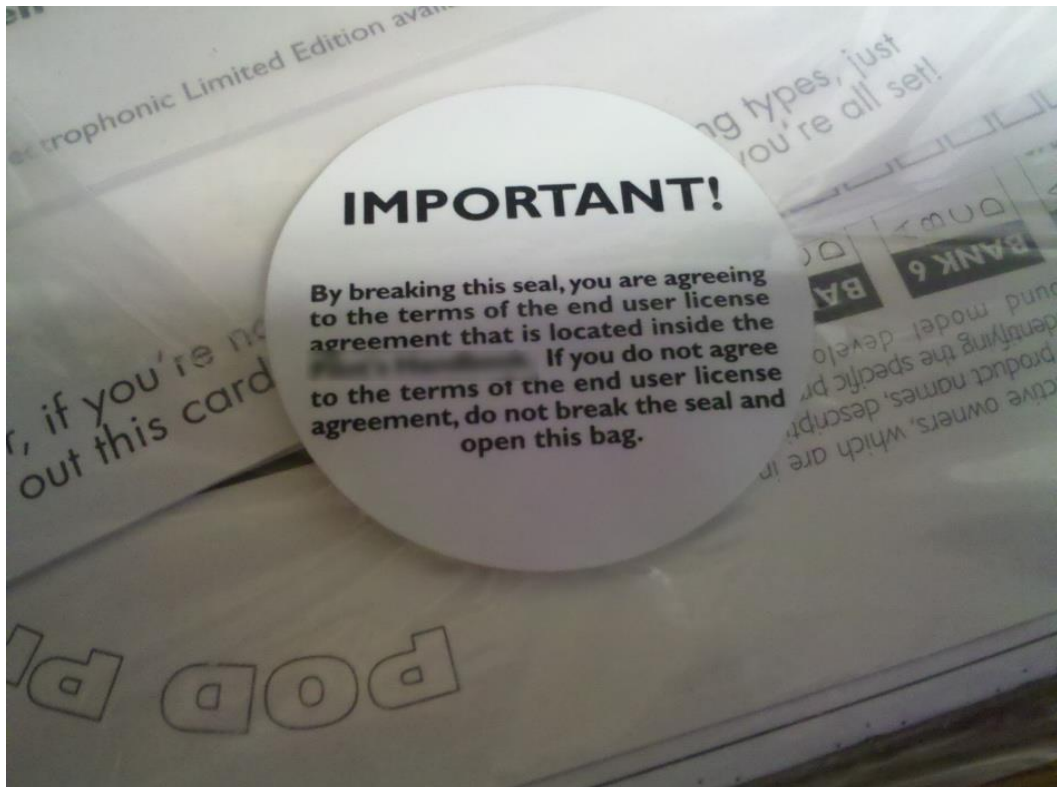
5 EULA-sopimuksen lainvoimaisuus

Tyypillinen EULA-sopimuksen lainvoimaisuutta vastustava lausunto on, että kuluttaja ei voi suostua ehtoihin, jotka ovat sijoitettu usean tuhannen sanan pituiseen EULA:aan vain napsauttamalla "Hyväksyn" -painiketta. Klikkauslisenssien lainvoimaisuuden osoittaminen oli haastavaa, kunnes vuonna 1996 käytiin ProCD, Inc. v. Zeidenberg oikeudenkäynti (Terasaki 2014, 468-472). Myöhemmin aiheesta on noussut useita muitakin oikeudenkäyntejä ja EULA – sopimuksen lainvoimaisuus on myös kumottu esimerkiksi Specht v. Netscape oikeudenkäynnissä.

5.1 Oikeudenkäynti ProCD, INC. v. Zeidenberg

Oikeudenkäynti ProCD, INC. v. ZEIDENBERG, 86 F.3d 1447 (7th. Cir. 1996) koski opiskelija Matthew Zeidenbergiä, joka osti ProCD-yrityksen tuottaman SelectPhone CD-ROM-levy puhelinluettelotietokantaohjelmiston. Ohjelmistoon ProCD oli kerännyt tietoja yli 3 000 puhelinluettelosta, joiden kustannukset olivat yli 10 miljoonaa dollaria. Strategian mukaisesti ProCD hinnoitteli tuotteen versiot sen perusteella, oliko tuote kaupallisilleen käyttöön vaiko yksityiskäyttöön. Kaupalliseen käyttöön tarkoitettu versio oli yksityiskäyttöön tarkoitettua kalliimpi.

Zeidenberg osti yksityiskäyttöön tarkoitetun version SelectPhonesta. Tuotteen pakkauksen avaamisen, jossa kerrottiin ohjelmiston sisältävästä lisenssisopimuksesta (Kuva 3), ja omalle tietokoneelleen ohjelmiston asentamisen jälkeen Zeidenberg loi verkkosivuston, joka tarjosi CD-levyllä olevaa ohjelmistoa maksua vastaan. Tämä maksu oli pienempi kuin mitä ProCD pyysi kaupallisesta versiosta asiakkailtaan.

Kuva. 3 Esimerkki pakkauksen kääreen EULA tarrasta (Reddit 2017)

Toisessa käsittelyssä tuomioistuin katsoi, että lisenssi oli voimassa ja täytäntöönpanokelpoinen sopimukseksi, sillä Zeidenberg hyväksyi sopimuksen klikkaamalla hyväksymisruutua. Tuomioistuin totesi, että hänellä ei ollut mitään muuta vaihtoehtoa jatkaakseen ohjelmiston asentamista ja käyttöä kuin hyväksyä ruudulla oleva sopimus. Tuomioistuin totesi, että Zeidenberg olisi voinut halutessaan hylätä sopimuksen ehdot ja palauttaa ohjelmiston myyjälle. (Grusa 1997, 353-367.)

5.2 Oikeudenkäynti Specht v. Netscape Communications Corp.

Oikeudenkäynti Specht v. Netscape, 306 F.3d 17 (2d Cir. 2002) koski henkilön Specht ja viiden muun henkilön ryhmä kannetta, jossa Netscape Communications Corporation yritystä syytettiin heidän ohjelmistonsa SmartDownload-laajennuksen rikkovan käyttäjien yksityisyyttä sähköisen viestinnän tietosuojalain ja tietokoneen väärinkäyttölain nojalla.

Kantajat väittävät, että SmartDownload lähetti Netscapelle ladatun tiedoston URL-osoitteen sekä HTTP-evästeen, joka mahdollistaa tietokoneen käyttäjän tunnistamisen ilman heidän suostumustaan. Koska Netscapen ohjelmiston EULA-sopimus on verkossa, kantajien ei tarvinnut lukea sopimuksen kaikkia ehtoja, ennen kuin he napsauttivat latauspainiketta ja pääsivät käyttämään ohjelmistoa.

Tuomioistuimen käsittelyssä katsottiin, että koska lisenssinsaaja pystyi lataamaan ja asentamaan ohjelmiston tarvitsematta ensin tarkistaa ja hyväksyä sopimuksen ehdot, oli lisenssi pätemätön.

6 Toimeksiannon analysointi ja pohdinta

Toimeksianto tehdä ohjelmiston End User License Agreement sopimus yritykselle osoittautui haastavaksi mutta mielenkiintoiseksi noin 9 kuukauden projektiksi. Aineistoa sopimukseen ja sen sisältöön kerättiin kirjallisuudesta, luentomateriaaleista, internetlähteistä, haastatteluista sekä lainsäädännöstä. Tärkein lähde koottuun ja kirjoitettuun toimeksiantoon saatiin erilaisista jo käytössä olevista alan EULA-sopimuksista. Kootun aineiston pohjalta siirrettiin tietoa omaan työhön ja karsittiin turhaksi nähtyä sisältöä pois.

Suoritettujen haastattelujen ja keskustelujen toimeksiannon aikana antoivat suunnan sille, mitä yritys odotti sisällöltä. Koen saaneeni riittävästi ohjausta siihen, mitä olin tekemässä ja selvät sisältövaatimukset nopeuttivat prosessia. Toimeksiannon aikana olin useita kertoja yhteydessä yritykseen kasvotusten, puhelimitse, pikaviestipalveluissa ja sähköpostitse. Näiden kerättyjen aineistojen

pohjalta voitiin rakentaa juridisesti pitävä EULA niin, että se hyväksyttiin toimeksiantajan puolesta ja se läpäisi yrityksen asettamat sisältövaatimukset.

Henkilökohtainen mielipiteeni EULA-sopimuksesta on, että se on elintärkeä yritykselle, joka myy lisenssin, mutta voi olla haitallinen lisenssin ostajalle. Sopimuksessa turvataan lähes pelkästään yrityksen juridinen asema ongelmatilanteissa, ja sopimukseen on helppo vedota näissä tapauksissa. Käyttäjältä riisutaan lähes kaikki oikeudet, mitä ohjelmistoon tulee, ja ongelmatilanteissa vastuu on lähes yksinomaan käyttäjän. Käyttäjien on oltava tarkkaavaisia ostaessaan tai hankkiessaan lisenssejä ja varmistettava se, että ohjelmiston käyttö ei riko sopimuksen sääntöjä ja ehtoja, sekä toisaalta se, etteivät he osta lisenssejä, joita ei voida käyttää. Ennen ohjelmiston käyttämistä tai ostamista on tärkeää ymmärtää sen ympärillä olevat lait. Ohjelmistolisenssi on laillisesti sitova sopimus kaikille lisenssin ostajille, jotka haluavat käyttää kyseistä ohjelmistoa.

Hyvä EULA antaa yritykselle mahdollisuuden ohjata ohjelmistoa haluttujen ehtojen ja rajoitusten mukaisesti sen sijaan, että käyttäjälle annettaisiin täysi omistusoikeus ja valta sovellukseen. Tämä voi ylläpitää sovelluksen jakelun ja käytön kannattavuutta huomattavasti enemmän. Minkä tahansa oikeudellisen sopimuksen tärkeimmistä eduista on se, että sopimusta voidaan käyttää rajoittamaan ei-toivottuja käyttötapoja. Voidaan esimerkiksi määrätä, että ohjelmistoa ei voi käyttää laittomaan toimintaan tai muutoin rappeuttamaan sovellusta.

Kuten aikaisemmin käytiin läpi, EULA-sopimuksessa ohjelmistokehittäjän vastuun rajoittaminen on erittäin tärkeää. Jos näin ei sopimuksessa määrätä, voi yritys potentiaalisesti joutua vastaamaan tapahtuneista vahingoista aiheuttaen mahdollisesti suuriakin tulonmenetyksiä.

Opinnäytetyö avasi näkemään EULA:n molempien osapuolien näkökulmasta ja myös sen, kuinka sitä käytetään jokapäiväisessä arjessa. Vastaisuudessa en tule lukemaan jokaista EULA-sopimusta, jonka saan hyväksyttäväksi, mutta olen tietoinen siitä, kuinka pienet oikeudet minulla on yksityishenkilönä

ongelmatilanteissa. Opin myös paljon eri lisenssistä sopimuksen muotona ja siitä, mihin eritarkoituksiin niitä pystyy käyttämään käytännön työelämässä.

7 Yhteenveto

Ohjelmistoissa käytetty EULA eli loppukäyttäjän lisenssisopimus on lisenssinantajan ja ostajan välinen sopimus, jossa määritetään ostajan oikeus käyttää ohjelmistoa. Lisenssillä voidaan määritellä tapoja, joilla kopiota voidaan käyttää.

Useimmiten EULA–sopimuksen ohjelmistoon liittämisen tarkoitus on ohjelmiston lisenssinantajan vastuunrajoittaminen tapauksessa, jossa ohjelmisto vahingoittaa käyttäjän tietokoneita tai tietoja. Suurien yritysten käyttämät EULA-sopimukset ovat tavallisesti laadittu niin pitkiksi, ja ne suojaavat yritystä lähes kaikilta vastuilta. Tavallista sopimusta suurempi pituus myös vaikuttaa siihen, etteivät käyttäjät useimmiten perehdy sopimukseen ennen suostumuksen antamistaan. Käyttäjien katsotaan kuitenkin olevan vastuussa näiden sopimusten allekirjoittamisesta ja ymmärtämisestä.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, etteivät EULA–sopimukset tule häviämään pois käytöstä, sillä ne antavat yrityksillä kattavan juridisen suojan yritysmaailmassa joka on täynnä henkilöitä, jotka muutoin hyväksikäyttäisivät vastuunjakoja taloudellisen hyödyn toivossa. Sopimus on lähes aina tärkeä asiakirja myyjän ja asiakkaan välillä, mutta EULA–sopimus on yksi ohjelmistojen lisensoijien myyvän yrityksen tärkein juridinen sopimus.

Tutkimus osoitti, että EULA:n sisällön ymmärtäminen on erittäin tärkeää niin yritykselle kuin asiakkaallekin sen varmistamiseksi, että molemmat osapuolet ovat tietoisia sopimuksen vastuun jakautumisesta, rajoituksista ja seuraamuksista. Valitettavaa on, että End User License Agreement -sopimus tulee pysymään ainakin toistaiseksi tavallisen käyttäjän mielessä vain yksinkertaisesti nimellä: ”Sopimus jota kukaan ei koskaan lue”.

Kuvat

Kuva 1 MacOS Mojave –ohjelmiston asennusikkunan EULA	7
Kuva 2 Linux –ohjelmiston CD sinetti EULA	10
Kuva 3 Esimerkki pakkauksen kääreen EULA tarrasta	19

Lähteet

Apple 2018. Developers. iTunes EULA.

<https://www.apple.com/legal/internet-services/itunes/dev/stdeula/>

Luettu 26.8.2018

Arajärvi, A. 2018 a. Asianajaja. Helsinki. Keskustelu 14.5.2018

Arajärvi, A. 2018 b. Asianajaja. EULA Teemahaastattelu. 16.9.2018

Burnham, S. 2011. Contract Law for Dummies. Hoboken: John Wiley & Sons

Geek.com 2010. Games. Gamestation EULA collects 7500 souls from unsuspecting customers. <https://www.geek.com/games/gamestation-eula-collects-7500-souls-from-unsuspecting-customers-1194091/> Luettu 2.9.2018

Grusa, B. 1997 Harvard Journal of Law & Technology 1997: Volume 10, Number 2 Winter 1997. Cambridge: Harvard Law School

Hemmo, M & Hoppu, K. 2018. Sopimusoikeus. Helsinki: Alma Talent Oy

Hynynen, T. 2016. Sopimusoikeus. Saimaan ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma.

Kuluttajansuojalaki 1259/1994. Luettu 20.10.2018

Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista 228/1929. Luettu 26.7.2018

Minilex 2015. Lakitieto. Sopimukset. <https://www.minilex.fi/a/kohtuuton-sopimusehto-oikeuttaa-sovitteluun>. Luettu 25.8.2018.

Oikeuden päätös ProCD, Inc. v. Zeidenberg, 86 F. 3d 1447 - Court of Appeals, 7th Circuit 1996

Oikeuden päätös Specht v. Netscape Communications Corp., 306 F. 3d 17 - Court of Appeals, 2nd Circuit 2002

PayPal 2018. EULA.

<https://www.paypalobjects.com/digitalassets/c/website/ua/pdf/FI/en/ua.pdf>

Luettu 26.8.2018

Reddit 2017. Asshole design forum.

https://www.reddit.com/r/assholeddesign/comments/5xk6m2/to_access_our_hanbook_and_read_our_eula_you_must/ Luettu 1.9.2018

Saarnilehto, A., Annola, V., Hemmo, M., Karhu, J., Kartio, L., Tammi-Salminen, E., Tolonen, J., Tuomisto, J. & Viljanen, M. 2017 Varallisuusoiikeus. Helsinki: Alma Talent Oy

TechTarget 2005. TechTarget Network. Data storage management. <https://searchcio.techtarget.com/definition/End-User-License-Agreement>. Luettu 19.8.2018.

Terasaki, M. 2014. Do End User License Agreements Bind Normal People? USA: Library and Archive of Western State College of Law

Termsfeed 2016. Blog. How to write an EULA for your software. <https://termsfeed.com/blog/how-write-eula-software/> Luettu 6.7.2018

Termsfeed 2018 a. Blog. Sample EULA template. <https://termsfeed.com/blog/sample-eula-template/> Luettu 6.7.2018

Termsfeed 2018 b. Blog. What's an EULA. <https://termsfeed.com/blog/what-are-eula-agreements/> Luettu 16.10.2018

The Guardian 2017. Technology. Click to agree with what? No one reads terms of service, studies confirm. <https://www.theguardian.com/technology/2017/mar/03/terms-of-service-online-contracts-fine-print>. Luettu 25.8.2018

The ITAM Review 2014. Software Licensing. EULA's explained in simple terms. <https://www.itassetmanagement.net/2014/06/04/eulas-explained-in-simple-terms/> Luettu 5.8.2018

Tollen, D. 2012. Software Agreements Line by Line: A Detailed Look at Software Contracts and Licenses & How to Change Them to Fit Your Needs. Chicago: American Bar Association

Tollen, D. 2016. The Tech Contracts Handbook: Cloud Computing Agreements, Software Licenses, and Other It Contracts for Lawyers and Businesspeople. Chicago: American Bar Association

Zulievelaw 2018. Contracts. Contracts: Make Sure There is an Intellectual Property Ownership Clause. <https://zulievelaw.com/contracts-make-sure-intellectual-property-ownership-clause/> Luettu 26.7.2018

Tutkimuksessa ja toimeksiannossa käytetyt loppukäyttäjän lisenssisopimukset:

Microsoft Office 2016 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Tapcloud 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Apple Store Application Software 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Apple MacOS High Sierra 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Apple iTunes 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Sony Creative Software 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

PayPal 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

McAfee Security 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Samsung Software 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Adobe Software 2018 loppukäyttäjän lisenssisopimus

Liite 1. Asianajaja Aleksi Arajärven teemahaastattelun runko 16.8.2018

Teemahaastattelun kysymykset

1. Voisitko kertoa millaisessa asemassa olet nykyään ja kuinka pitkään olet työskennellyt alallasi?
2. Koetko että EULA:n tarve on muuttunut siitä, kun aloitit alallasi?
3. Mihin yleisiin asioihin kiinnität eniten huomiota EULA sopimusta laatiessa?
4. Minkälaiset ovat yleiset virhevastuut ja takuut yrityksen puolelta?
5. Minkälaiset ovat yleiset seuraamukset ehtojen rikkomisesta asiakkaan puolelta?
6. Millaisena koet ja olet kokenut pilvipalvelu alan tietoturvallisuuden?
7. Koetko, että sopimuksen suorittamisesta on suoranaista hyötyä yritykselle?
 - a. Koetko, että sopimuksen suorittaminen vaikuttaa myös asiakkaisiin?
8. Mitä asiakkaan tulee ottaa huomioon suostuessaan EULA sopimukseen?
9. Kuinka sopimuksessa sovittujen töiden suoritusta ja edistymistä valvotaan yleisesti?

Liite 2. Toimitusjohtaja X:n teemahaastattelun runko 16.8.2018

Teemahaastattelun kysymykset

1. Voisitko kertoa millaisessa asemassa olet nykyään ja kuinka pitkään olet työskennellyt alallasi?
2. Minkälaisia sopimuksia yrityksessäsi solmitaan?
3. Koetko että EULA:n tarve on muuttunut siitä, kun aloitit alallasi?
4. Minkä takia koit tarvetta EULA:lle juuri nyt?
5. Mitä sopimusehtoja sovellatte?
6. Millaisena koet ja olet kokenut tämän alasi tietoturvallisuuden?
7. Koetko, että sopimuksen suorittamisesta on suoranaista hyötyä sinulle?
 - a. Koetko, että sopimuksen suorittaminen vaikuttaa myös asiakkaisiin?
8. Onko sopimusten sisällössä ollut aikaisemmin ongelmia tai ristiriitoja?
9. Kuinka sopimuksessa sovittujen töiden suoritusta ja edistymistä valvotaan?
10. Kuinka huolehditte sopimuksen ehtojen noudattamisesta ja kuinka se näkyy sopimuksessa?
11. Kuinka olet varautunut olosuhteiden muutoksiin?

Liite 3. Yrityksen hyväksymä toimeksianto EULA

Terms of Service

Effective Date: Xth X 20XX.

THIS IS AN AGREEMENT BETWEEN YOU OR THE ENTITY THAT YOU REPRESENT (hereinafter “You” or “Your”) AND XXXXXX (hereinafter “XXXXXX”) GOVERNING YOUR USE OF XXXXXX OF ONLINE BUSINESS PRODUCTIVITY AND COLLABORATION SOFTWARE.

Parts of this Agreement

This Agreement consists of the following terms and conditions (hereinafter the “General Terms”) and terms and conditions, if any, specific to use of individual Services (hereinafter the “Service Specific Terms”). The General Terms and Service Specific Terms are collectively referred to as the “Terms”. In the event of a conflict between the General Terms and Service Specific Terms, the Service Specific Terms shall prevail.

Acceptance of the Terms

You must be of legal capacity to enter into a binding agreement in order to accept the Terms. If you do not agree to the General Terms, do not use any of our Services. If you agree to the General Terms and do not agree to any Service Specific Terms, do not use the corresponding Service. You can accept the Terms by checking a checkbox or clicking on a button indicating your acceptance of the terms or by actually using the Services.

Description of Service

We provide an array of services for online collaboration and management including word processor, spreadsheet, presentation tool, database application creator, email client, chat client, organizer, customer relationship management application and project management application ("Service" or "Services"). You may use the Services for your personal and business use or for internal business purpose in the organization that you represent. You may connect to the Services using any Internet browser supported by the Services. You are responsible for obtaining access to the Internet and the equipment necessary to use the Services. You can create and edit content with your user account and if you choose to do so, you can publish and share such content.

Modification of Terms of Service

We may modify the Terms upon notice to you at any time through a service announcement or by sending email to your primary email address. If we make significant changes to the Terms that affect your rights, you will be provided with at least 30 days advance notice of the changes by email to your primary email address. You may terminate your use of the Services by providing **XXXXXX** notice by email within 30 days of being notified of the availability of the modified Terms if the Terms are modified in a manner that substantially affects your rights in connection with use of the Services. In the event of such termination, you will be entitled to prorated refund of the unused portion of any prepaid fees. Your continued use of the Service after the effective date of any change to the Terms will be deemed to be your agreement to the modified Terms.

User Sign up Obligations

You need to sign up for a user account by providing all required information in order to access or use the Services. If you represent an organization and wish to use the Services for corporate internal use, we recommend that you, and all other users from your organization, sign up for user accounts by providing your corporate contact information. In particular, we recommend that you use your corporate email address. You agree to: a) provide true, accurate, current and complete information about yourself as prompted by the sign up process; and b) maintain and promptly update the information provided during sign up to keep it true, accurate, current, and complete. If you provide any information that is untrue, inaccurate, outdated, or incomplete, or if **XXXXXX** has reasonable grounds to suspect that such information is

untrue, inaccurate, outdated, or incomplete, **XXXXXX** may terminate your user account and refuse current or future use of any or all of the Services.

Organization Accounts and Administrators

You are responsible for i) ensuring confidentiality of your organization account password, ii) appointing competent individuals as administrators for managing your organization account, and iii) ensuring that all activities that occur in connection with your organization account comply with this Agreement. You understand that **XXXXXX** is not responsible for account administration and internal management of the Services for you.

You are responsible for taking necessary steps for ensuring that your organization does not lose control of the administrator accounts. You may specify a process to be followed for recovering control in the event of such loss of control of the administrator accounts by sending an email to **XXXXXX**, provided that the process is acceptable to **XXXXXX**. In the absence of any specified administrator account recovery process, **XXXXXX** may provide control of an administrator account to an individual providing proof satisfactory to **XXXXXX** demonstrating authorization to act on behalf of the organization. You agree not to hold **XXXXXX** liable for the consequences of any action taken by **XXXXXX** in good faith in this regard.

Personal Information and Privacy

Personal information you provide to **XXXXXX** through the Service is governed by **XXXXXX** privacy policy. You are responsible for maintaining confidentiality of your username, password and other sensitive information. You are responsible for all activities that occur in your user account and you agree to inform us immediately of any unauthorized use of your user account by email to **XXXXXX**. We are not responsible for any loss or damage to you or to any third party incurred as a result of any unauthorized access and/or use of your user account, or otherwise.

Communications from **XXXXXX**

The Service may include certain communications from **XXXXXX**, such as service announcements and administrative messages. You understand that these communications shall be considered part of using the Services.

Fees and Payments

The Services are available under subscription plans of various durations. Payments for subscription plans of duration of less than a year can be made only by Credit Card. Your subscription will be automatically renewed at the end of each subscription period unless you downgrade your paid subscription plan to a free plan or inform us that you do not wish to renew the subscription. At the time of automatic renewal, the subscription fee will be charged to the Credit Card last used by you. We provide you the option of changing the details if you would like the payment for the renewal to be made through a different Credit Card. If you do not wish to renew the subscription, you must inform us at least seven days prior to the renewal date. If you have not downgraded to a free plan and if you have not informed us that you do not wish to renew the subscription, you will be presumed to have authorized **XXXXXX** to charge the subscription fee to the Credit Card last used by you.

From time to time, we may change the price of any Service or charge for use of Services that are currently available free of charge. Any increase in charges will not apply until the expiry of your then current billing cycle. You will not be charged for using any Service unless you have opted for a paid subscription plan.

Restrictions on Use

In addition to all other terms and conditions of this Agreement, you shall not:

- (i) transfer the Services or otherwise make it available to any third party;
- (ii) provide any service based on the Services without prior written permission;
- (iii) use the third party links to sites without agreeing to their website terms & conditions;
- (iv) post links to third party sites or use their logo, company name, etc. without their prior written permission;
- (v) publish any personal or confidential information belonging to any person or entity without obtaining consent from such person or entity;
- (vi) use the Services in any manner that could damage, disable, overburden, impair or harm any server, network,

computer system, resource of **XXXXXX**; (vii) violate any applicable local, state, national or international law; and (viii) create a false identity to mislead any person as to the identity or origin of any communication.

Spamming and Illegal Activities

You agree to be solely responsible for the contents of your transmissions through the Services. You agree not to use the Services for illegal purposes or for the transmission of material that is unlawful, defamatory, harassing, libelous, invasive of another's privacy, abusive, threatening, harmful, vulgar, pornographic, obscene, or is otherwise objectionable, offends religious sentiments, promotes racism, contains viruses or malicious code, or that which infringes or may infringe intellectual property or other rights of another. You agree not to use the Services for the transmission of "junk mail", "spam", "chain letters", "phishing" or unsolicited mass distribution of email. We reserve the right to terminate your access to the Services if there are reasonable grounds to believe that you have used the Services for any illegal or unauthorized activity.

Inactive User Accounts Policy

We reserve the right to terminate unpaid user accounts that are inactive for a continuous period of 120 days. In the event of such termination, all data associated with such user account will be deleted. We will provide you prior notice of such termination and option to back-up your data. The data deletion policy may be implemented with respect to any or all of the Services. Each Service will be considered an independent and separate service for the purpose of calculating the period of inactivity. In other words, activity in one of the Services is not sufficient to keep your user account in another Service active. In case of accounts with more than one user, if at least one of the users is active, the account will not be considered inactive.

Data Ownership

We respect your right to ownership of content created or stored by you. You own the content created or stored by you. Unless specifically permitted by you, your use of the Services does not grant **XXXXXX** the license to use,

reproduce, adapt, modify, publish or distribute the content created by you or stored in your user account for XXXXXX commercial, marketing or any similar purpose. But you grant XXXXXX permission to access, copy, distribute, store, transmit, reformat, publicly display and publicly perform the content of your user account solely as required for the purpose of providing the Services to you.

User Generated Content

You may transmit or publish content created by you using any of the Services or otherwise. However, you shall be solely responsible for such content and the consequences of its transmission or publication. Any content made public will be publicly accessible through the internet and may be crawled and indexed by search engines. You are responsible for ensuring that you do not accidentally make any private content publicly available. Any content that you may receive from other users of the Services, is provided to you AS IS for your information and personal use only and you agree not to use, copy, reproduce, distribute, transmit, broadcast, display, sell, license or otherwise exploit such content for any purpose, without the express written consent of the person who owns the rights to such content. In the course of using any of the Services, if you come across any content with copyright notice(s) or any copy protection feature(s), you agree not to remove such copyright notice(s) or disable such copy protection feature(s) as the case may be. By making any copyrighted/copyrightable content available on any of the Services you affirm that you have the consent, authorization or permission, as the case may be from every person who may claim any rights in such content to make such content available in such manner. Further, by making any content available in the manner aforementioned, you expressly agree that XXXXXX will have the right to block access to or remove such content made available by you if XXXXXX receives complaints concerning any illegality or infringement of third party rights in such content. By using any of the Services and transmitting or publishing any content using such Service, you expressly consent to determination of questions of illegality or infringement of third party rights in such content by the agent designated by XXXXXX for this purpose.

Sample files and Applications

XXXXXX may provide sample files and applications for the purpose of demonstrating the possibility of using the Services effectively for specific purposes. The information contained in any such sample files and applications consists of random data. XXXXXX makes no warranty, either express or implied, as to the accuracy, usefulness, completeness or reliability of the information or the sample files and applications.

Trademark

XXXXXX, XXXXXX logo, the names of individual Services and their logos are trademarks of XXXXXX. You agree not to display or use, in any manner, the XXXXXX trademarks, without XXXXXX prior permission.

Disclaimer of Warranties

YOU EXPRESSLY UNDERSTAND AND AGREE THAT THE USE OF THE SERVICES IS AT YOUR SOLE RISK. THE SERVICES ARE PROVIDED ON AN AS-IS-AND-AS-AVAILABLE BASIS. XXXXXX EXPRESSLY DISCLAIMS ALL WARRANTIES OF ANY KIND, WHETHER EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. XXXXXX MAKES NO WARRANTY THAT THE SERVICES WILL BE UNINTERRUPTED, TIMELY, SECURE, OR ERROR FREE. USE OF ANY MATERIAL DOWNLOADED OR OBTAINED THROUGH THE USE OF THE SERVICES SHALL BE AT YOUR OWN DISCRETION AND RISK AND YOU WILL BE SOLELY RESPONSIBLE FOR ANY DAMAGE TO YOUR COMPUTER SYSTEM, MOBILE TELEPHONE, WIRELESS DEVICE OR DATA THAT RESULTS FROM THE USE OF THE SERVICES OR THE DOWNLOAD OF ANY SUCH MATERIAL. NO ADVICE OR INFORMATION, WHETHER WRITTEN OR ORAL, OBTAINED BY YOU FROM XXXXXX, ITS EMPLOYEES OR REPRESENTATIVES SHALL CREATE ANY WARRANTY NOT EXPRESSLY STATED IN THE TERMS.

Limitation of Liability

YOU AGREE THAT **XXXXXX** SHALL, IN NO EVENT, BE LIABLE FOR ANY CONSEQUENTIAL, INCIDENTAL, INDIRECT, SPECIAL, PUNITIVE, OR OTHER LOSS OR DAMAGE WHATSOEVER OR FOR LOSS OF BUSINESS PROFITS, BUSINESS INTERRUPTION, COMPUTER FAILURE, LOSS OF BUSINESS INFORMATION, OR OTHER LOSS ARISING OUT OF OR CAUSED BY YOUR USE OF OR INABILITY TO USE THE SERVICE, EVEN IF **XXXXXX** HAS BEEN ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE. IN NO EVENT SHALL **XXXXXX** ENTIRE LIABILITY TO YOU IN RESPECT OF ANY SERVICE, WHETHER DIRECT OR INDIRECT, EXCEED THE FEES PAID BY YOU TOWARDS SUCH SERVICE.

Indemnification

You agree to indemnify and hold harmless **XXXXXX**, its officers, directors, employees, suppliers, and affiliates, from and against any losses, damages, fines and expenses (including attorney's fees and costs) arising out of or relating to any claims that you have used the Services in violation of another party's rights, in violation of any law, in violations of any provisions of the Terms, or any other claim related to your use of the Services, except where such use is authorized by **XXXXXX**.

Arbitration

Any controversy or claim arising out of or relating to the Terms shall be settled by binding arbitration in accordance with the commercial arbitration rules of the Finnish District Court of Helsinki. Any such controversy or claim shall be arbitrated on an individual basis, and shall not be consolidated in any arbitration with any claim or controversy of any other party. The decision of the arbitrator shall be final and unappealable. The arbitration shall be conducted in Helsinki and judgment on the arbitration award may be entered into any court having jurisdiction thereof. Notwithstanding anything to the contrary, **XXXXXX** may at any time seek injunctions or other forms of equitable relief from any court of competent jurisdiction.

Suspension and Termination

We may suspend your user account or temporarily disable access to whole or part of any Service in the event of any suspected illegal activity, extended

periods of inactivity or requests by law enforcement or other government agencies. Objections to suspension or disabling of user accounts should be made to **XXXXXX** within thirty days of being notified about the suspension. We may terminate a suspended or disabled user account after thirty days. We will also terminate your user account on your request. You have the right to terminate your user account if **XXXXXX** breaches its obligations under these Terms and in such event, you will be entitled to prorated refund of any prepaid fees. Termination of user account will include denial of access to all Services, deletion of information in your user account such as your email address and password and deletion of all data in your user account.

END OF TERMS OF SERVICE

If you have any questions or concerns regarding this Agreement, please contact us at **XXXXXX**